ל) יכמות מט. ע"ש,
בסמיי: לאקושינהו,
ונראה דכלייל. וכן בסמוך,
ובדפו"ר לאקוש"ן,
ג) [בכתיי: אקשינהו,
ד) [שם ח. ע"ד)
מיו,
ה) [יבמות יג ע"בן,

ו) יבמות כנ.. ז) ול"ל רבא.

ערוך], ח) תמורה כט: [יבמות י: וש"נ], ע) כתובות כט: [לעיל

סד. יבמות מט.], י) [בכת"י: לא יקח ולא יחלל, וכדלעיל

מד. וע"ש ברש"י], ל) [בכת"י:

מאיז. ל) ופסחים נט: נדה לג.ז.

מ) יבמות סב. נדה יו. ב"ק מט. כתובות קיא., () [דברים כד, ד],

ם) בדפו"ר: בהך, ע) [בדפו"ר: מלוי, ול"ל מלויה], פ) מהרש"ל מ"ז, צ) [דברים כה, ה],

(כ)

ן לפליט כא, יאן, [לפליט כא, יאן, [לפליס כה, ט. ועיין (לפליס כה, ט. ועיין ות י ע"ב], לא [פסחים ע"ב], א [בדפו"ל:

ק) [דברים מה, ע. דערין יבמות י ע"ב], ד) [פסחים מא ע"ב], ש) [בדפו"ר: ביאת. וכל"ל], ש) [ל"ל מיבמה

ביתות. וכנייתן, ש) [ניית מיבמה) רש"ש], א) [בדפו"ר: בחייבי], ב) [ויקרא טו, יט. וברש"ש

מגיה ותהי נידתה עניו. ועיין קקיון דיונה ועלמו"י], ג) [בדפו"ר: ובכא על הסוטה

שי [כדלי"ל: אין], סי' כגון], ד' [נדלי"ל: אין], ה' [וע"ע חוס' יבמות מט ע"ב ד"ה סוטה נמי, וברש"י

יבמות פה ע"ב ד"ה סוטה

ודאי], ו) [בדפו"ר נוסף: חמיר

וים לנו], ז) [ביבמות מד ע"ב], **ה**) [בדפו"ר: ורשעה],

הגהות הב״ח

(h) רש"י ד"ה אתיא וכו' ביבמות. נ"ב פרק האשה רבה דף לב: (ב) ר"ה בבעולה לכ"ג

יכו׳ לאו זונה היא. נ״ב ואף לרבי אליעור דס"ל עשאה זונה

אף בפנויה מ"מ אשכחן בממאנת כן איתא בגמ' דיבמות

מוסף תוספות

א. למ״ד דאורייתא הא נמי

וכו׳ והיינו ע״כ במחזיר סוטה דאי במקיים כיון דונאי לית לה כתובה אלמא מדאית לה

כתובה תפסי בה קדושין. תוס׳

הכל"ם. ר. דאם בא עליה אפי׳

אחד מן הרחוקים יתחייב עליה מיתה. רשנ"א. ג. דרב

אחא בר יעקב אהקישא דר׳ יונה סמיך ולתרוצי מאי דמקשינן מאי חזית דסמכת

להו לאחות אשה קא אתי וכיון דמסייע ק"ו למילף מאחות אשה אע"ג דאיכא

למימר נדה תוכיח מכריע הוא למילף מאחות אישה ולא מנדה. שלנ"ל.

תום' ר"י הזקן

אפילו נדה. אם קדש נדה לא

היו קדושין ואם בא על הנדה

יהיה הולד ממזר. הא דאריי

בהחולץ [יבמות מט, א]. הכל

מודים. שמעון התימני ורבי עקיבא דפליגי התם. לאחות

עקיבא ופליגי ווונם. לאווות אשה. לחומרא דלא ליהוו קדושי והולד ממזר. לנדה.

קרום החוד כובה. לבור. לקולא והוו קדושי ואין הולד ממזר. בקל וחומר. כלומר

שאר עריות חוץ מאחות אשה

. דלא תפסי בהו קדושי והולד ממזר נפקא מיבמה דאמר רחמנא [דברים כה, ה] לא

תהיה לאיש זר לא תהא בה

הויה לזר [יבמות יג, ב]. והך שיטה היא כמ״ד דיבמה

לשוק (אי) לא תפסי בה קדושי והולד ממזר, או לרבי

עקיבא (בשאר) [כשאר] חייבי כן בא (בסתי) (בסתין או לאוין, או לפיר״ש לרב כמו שביארנו בסוף החולץ [מט,

ב ד"ה מספקא]. ומיהו ש"מ

מיהא בהדיא דאפילו מ״ד דלא תפסי בה קדושי שהיא בלאו דהא אמר בהדיא מה

ותהי נידתה עליו.

אפילו נדה נמי. אם קידש פנויה בימי נדותה לא להוו קידושין ואם בא עליה בנדתה יהא הולד ממזר: אלמה אמר אביי. ביבמות בהחולך: הכל מודים. שמעון התימני דאמר (יבמות מט.) יש ממזר מחייבי כריתות מודה בבא על הנדה ור"ע דאמר (שם) יש ממזר

מחייבי לאוין מודה בבא על הסוטה דהינא לה ונסתרה דהויא עליו בלאו דלא יוכל בעלה וגו׳ס כדאמר ביבמות (דף יא:) הא מה אני מקיים אחרי אשר הוטמאה לרבות סוטה שנסתרה: שחין הולד ממור. שהרי עדיין קידושין עומדין בה: מכדי. ס הך היקישה דרבי יונה איכא לאקושינהו שאר עריות לאחות אשה דלא ליהוו קידושין ואיכא לאקושינהו לנדה דהוו קידושין: לחומרא. לעשות הולד ממזר שהממזרות ש תלוין בקידושין דכל מי שאין לה עליו הידושין הולד ממזר (דילפינו לה מאשת אב ביבמות (דף מה:) מה אשת אב דלא תפסי בה קידושין והולד ממזר אף כל שאין עליו קידושין הולד ממזר): **אפיא.** שאר עריות בק"ו מיבמה לשוק שחין קידושין תופסין בה כדאמר רב (א) ביבמות (דף יג:) מנין שאין קידושין תופסין ביבמה דכתיבט לא תהיה אשת המת החולה לא תהא בה הויה לזר: ה"ג חייבי מיתות וחייבי כריתות לה כ"ש: א"ה שחר חייבי לחוין נמי. נהי דלח אתי בק"ו נייתי בבנין אב במה מלינו ביבמה שהיא בלאו ואין קידושין תופסין בה אף כל שהוא בלאו אין קידושין תופסין בה: בהדיא כחיב בהו. דתפקו: וכי יש אהובה לפני המקום. כלומר וכי אהבתו או שנאתו של בעל חשובה לפני המקום לשנות דין הנחלה בשבילה שהולרך הכתוב לכתוב לא יוכל לבכר את בן האהובה לא הוה ליה למיכתב אלא כי את הבכור יכיר ואנא ידענא לא שנא אמו אסובה ולא שנא אמו שנואה: שנואה בנישוחיה. שנישוחיה שנוחים לפני המקום כגון חייבי לאוין וקאמר רחמנא כי תהיין אלמא אית בהו הויה ולקמן פריך דילמא בחייבי עשה הוא דקאמר ולא בחייבי לאוין: ולר"ע. דאמר ביבמות שאין קידושין תופסין בחייבי לאוין דקתני (שם דף כ:) חלך ועשה בה מאמר אין לאחר חלינה כלום כלומר אין המאמר תופס בה דקם ליה השתא בולא יבנהש ואמר בגמ' (שם דף

נב:) תניא רבי אומר אין הדברים הללו אמורים אלא לדברי ר"ע שהיה עושה חלולה כערוה: באלמנה לכ"ג. בההוא הוא דתפסי קידושי דגלי רחמנא בה דאין הולד ממזר אלא חלל: בואו ונצווח על עקיבא בן יוסף. שפוסל הרבה מישראל שהיה אומר כל ביאה בישראל שאין לו היתר בה הולד ממור: הניחא. אי לאו כללא הוא אלא לאפוקי מדרבי סימאי דמפיק חד מחייבי לאוין אתי ואשמועי׳ דבכל חייבי לאוין עושה ר"ע ממזרין שפיר איכא לאוקמא כי תהיין לרבי ישבב אליבא דר"ע במלרי ואדומי בתוך שלשה דורות דחייבי עשה נינהו דכתיב דור שלישי יבא ולא שני דהוי לה שנואה בנישואיה: אלא אי טעמא דנפשיה האמר. וכללא כייל ולאו אדרבי סימאי לחודיה פליג אלא אשמועינן דכל שביאחו באיסור הולד ממזר במאי מוקי לה: בבעולה לכ"ג. דעשה הוא דכתיב (ויקרא כא) אשה בבתוליה יקח ולא בעולה ולאו הבא מכלל עשה עשה. יי וליכא לאקשויי הא זונה היא או אלמנה או גרושה דבעולה פנויה (כ) לאו זונה היא כדתנן ביבמות (דף סא.) אין זונה אלא גיורת ומשוחררת ושנבעלה בעילת זנות ש וביחת חיסור לפסול לה: ומחי שנה. החי עשה מחייבי עשה דמלרי ואדומי: שאינו שוה בכל. שאינו נוהג אלא בכ"ג הילכך קיל: ורבנן. דמוקי להאי כי תהיין בחייבי לאוין כיון דמלינו למילף ביבמהם במה מלינו שאין קידושין תופסין בהן אדמוקי ליה בחייבי לאוין נוקמה בחייבי עשה: בעל כרחיך שבקיה לקרא דהוי דחיק ומוקי אנפשיה. כיון דגלי לך קרא ביבמה דלא תפסי בה קידושין נילף מיניה דחייבי

יבמה שהיא בלאו לא תפסי בה קדושי כמו שביארנו ביבמות פרק האשה רבה וצב. ב ד״ה ואי בעית אימא]. חייבי מיתות וחייבי יים היות המוצב המוצב בה קדו פנה שב את בי בנות במות בקדו קרומת הדור בת המוצב המוצב בת המוצב המוצב המוצב בת המוצ ברתות לא פ"ש. חייבי לאון מנו. נוליף במה מצינו, דנהי דליכא ק"ו ניתי במה מצינו שלא יהיו קדושין תופסין בחייבי לאון ושהולד ממזר. בהדיא כתיב בהו. דתפסי. וכי יש. כלומר וכי אהבתו של בעל או שנאתו חשובה לפני המקום לשנות דין הנחלה בשבילה שהוצרך לכתוב לא יוכל לבכר את בן האהובה. שנואה בנישואיה. חייבי לאוין. כי תהיינה. אלמא אית בה הוייה.

אפילו נדה נמי אלמה שאמר אביי אהכל מודים בבא על הנדה ועל הסומה שאין הולד ממזר אמר חזקיה אמר קרא יותהי נדתה עליו באפילו בשעת נדתה תהא בה הויה מכדי איכא ילאקושה לנדה ואיכא לאקושה לאחות אשה מאי חזית דמקשת להו לאחות אשה אקשה לנדה ייקולא וחומרא לחומרא מקשינן יי רב אחא בר יעקב אמר אתיא בק"ו מיבמה ומה יבמה שהיא בלאו לא תפסי בה קירושין חייבי מיתות וחייבי כריתות לא כל שכן אי הכי שאר חייבי לאוין נמי יאמר ירב פפא חייבי לאוין בהדיא כתיב בהו יכי תהיין לאיש שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה וכי יש שנואה לפני המקום ואהובה לפני המקום אלא אהובה אהובה בנישואיה שנואה שנוא' בנישואיה יוקאמר רחמנא כי תהיין ולר"ע דאמר ®אין קידושין תופסין בחייבי לאוין כי תהיין במאי מוקים באלמנה לכ"ג וכר' סימאי ∞דתניא רבי סימאי אומר מן הכל היה ר"ע עושה ממזר חוץ מאלמנה לְכֹהְן גדול שהרי אמרה תורה ילא יחלל חילולים עושה ואין עושה ממזרות ולר' ישבב דאמר בואו ונצווח על עקיבא בן יוסף שהיה אומר כל שאין לו ביאה בישראל הולד ממזר הניחא לר' ישבב אי לאפוקי מדר' םימאי קאתי שפיר אלא אי מעמא דנפשיה קאמר ואפי' חייבי עשה במאי מוקים לה בבעולה לכ"ג ומאי שנא משום דהוי ליה עשה שאין שוה בכל ורבגן אדמוקי לה בחייבי לאוין נוקמא בחייבי עשה הני חייבי עשה 🌣 במאי נינהו אי שתיהן מצריות שתיהן שנואות אי אחת מצרית ואחת ישראלית שתי נשים מעם אחד בעינן אי בעולה לכהן גדול מי כתיב תהיין לכהן ורבי עקיבא בעל כורחיך ⁶שְבקיה לקרא דהוי דחיק ומוקי אנפשיה: וכל מי שאין לה עליו וכו': שפחה כנענית מנלן אמר רב הונא יאמר קרא ⁴שבו לכם פה עם יֹ∘החמור עם הדומה לחמור אשכחן דלא תפסי בה קדושי

הבל מודים בבא על הנדה ועל הסומה שאין הולד ממור. פי׳ בקונטרס ביבמות (דף מט.) נדה משום דכתיב תהיה ם בנדתה דמשמע יש לה הויה ואע"ג דקיימא בכרת מ"מ לא הוי ממזר שובא על הסוטה כו׳ כגון אשתו שזינתה דאסורה לבעלה דנפקא לן

ביבמות פ"ק (דף יא:) מייתורא דאחרי אשר הוטמאה דכתיב גבי מחזיר גרושתו ואע"ג דחייבי לאוין הוא שהרי הויא עליו בלאו דלא יוכל בעלה לשוב לקחתה ואם כן הוה לן למימר דהולד ממזר אליבא דר"ע מ"מ מודה הכא בסוטה דאין הולד ממזר שהרי עדיין קידושין תופסין בה משמע מתוך לשון הקונטרם שאינו מודה אלא בסוטה שלא ינאת מתחת בעלה דהכי משמע לישנא שהרי עדיין קידושין תופסין בה כלומר הקידושין שנתקדשה בהן כבר אבל מחזיר סוטתו כלומר שגרשה וחזר וכנסה לא מיירי דבהא לא מודה ר"ע דודאי הולד ממזר וקשה דהא בפרק יש מותרות (יבמות דף פה:) משמע בהדיא דאפילו מחזיר סוטתו די שאין הולד ממור דהאמר התם מחזיר סוטתו איכא בינייהו א וא"כ לא שייך בה טעמא דפירש בקונטרס שפירש הטעס דמשום הכי לאו ממזר משום דעדיין קידושין תופסין בה לכך אומר ר"י דידעינן בסוטה דתפסי בה קידושין אף במחזיר סוטתו ואין הולד ממור ממשמעות דהאי קרא דמפיק מיניה (שם דף יא:) דפוטה אפור להחזיר דהיינו מלא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה אחרי אשר הוטמאה לרבות סוטה שנסתרה וכתיב להיות לו לאשה דמשמע שאם החזירה איכא הויה וכיון דתפסי בה קידושין אין הולד ממזר מיהו קשה דהא עיקר קרא במחזיר גרושתו הוא דכתיב ואפ״ה אמר ר״ע דמחזיר גרושתו לא תפסי בה קידושין וגם הולד ממזר כדאמר פרק החולן (שם מד.) ולא דרשי' להיות לו לאשה לשון הויה ובמחזיר סוטתו דלא אתיא אלא מדרשא אמר דתפסי בה קידושי ודרשינן להיות לו לאשה לשון הויה ואין סברא לומר

כן לכך אומר ה״ר שלמה מדריו״ש

דיש ליישב פי׳ הקונט׳ דכיון דכל זמן

דלא גרשה לא יהא הולד ממזר

כדפי׳ אין לומר דמשום שגרשה יהא

איסור נוסף דמה גריעותא יש בה אחר הגירושין יותר מלפני הגירושין וכיון דסברא הוי לומר דלאחר גירושין נמי אין הולד ממזר הכי נמי איכא למימר דתפסי בה קידושין דהא בהא תליא מילתאש:

לחומרא מקשינן. וא״ת אדרבה חומרא לומר דתפסי בה קידושין לאוסרה לעלמאב וי"ל דאדרבה חומרא הוא

לומר דלא תפסי בה דמתוך כך אנו אומרים דהולד ממזר דאי הוו תפסי בה קידושין הייתי אומר אין הולד ממזר ולא הייתי לומד שאר חייבי כריתות מזקוקת יבם של אביו והייתי אומר שבכולן אין הולד ממזר כמו בנדה אבל מאחר דלא תפסי בה קידושין יש לנו לומר שיהו כולן למדות מזקוקת אביו וא"ת לרבי יהושע דאמר אין ממזר מחייבי כריתות מאי חומרא איכא למימר דלא תפסי בה קידושין וי"ל דאשמועינן ליה דאמרי פגום מיהא הוי ואי תפסי בה קידושין אפילו פגום לא הוי: ומה יבמה שהיא בלאו לא תפסי בה קידושין. וא״ת אמאי לא קאמר נדה תוכיח שהיא בכרת ותפסי בה קידושין אף אני אביא כל העריות שבכרת וי"ל דק"ו זה אינו אלא גילוי מילחא בעלמא דיש לנו להקיש לאחות אשה ואין לנו לומר נדה תוכיחג: ובי יש אהובה ושנואה לפני המקום. וחין לפרש דלדקת יורשעת קאמר דאם כן לא היה לריך לומר לא יוכל לבכר דאטו משום ש דאמיה רשעה יפסיד בנה שהוא בכור נחלתו אבל השתא כיון דרעה בנישואין דחייבי לאוין ס"ד דלאו בנו גמור הוא:

לאיון לית בהו קידושין וכי תהיין ע"כ & לחייבי עשה קאמר וכגון דחדא מצרית ולרבי ישבב בבעולה לכ"ג: **שפחה מנלן.** דלא תפסי בה קידושי: האשה

בן יוסף. שמרנה ממורים נישראל (כתובות בה:). שמרנה פסולים נישראל (לעיד הד.). שהיה אומר כל שאין לו ביאה בישראל. הגא על אשה שאין לו נה הימר מאה (כתובות בה:). כל איש משראל שאין מאמו מותרת נאשה שינא עליה, הולד שנולד מאותה ביאה ממור (לעיד הד.). שבו לכם פה. אליעור עבד אברהם **כו**כ (ירמות חר).

קח א מיי׳ פט"ו מהלי סמג לאוין קיז טוש״ע אה״ע

עין משפם

נר מצוה

סימן ד סעיף יג: קמ ב מיי פ"ד מהלי אישות הלכה יב סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סימן מד סעיף

קי ג מיי׳ שם הלכה יד טוש״ע שם פעיף ז [וסימן יח]: קיא ד מיי שם הלי טו טוש"ע אה"ע סימן מד :סעיף ח

תורה אור השלם

ו. וְאָם שָׁכֹב יִשְׁכַּב אִישׁ אתה וּתְהִי נְדְּתָה עְלְיוּ וְטְמֵא שׁבְעַת יָמִים וְכָל הַמִּשְׁבָּב אֲשֶׁר יִשְׁבַּב עְלְיוּ יִטְמָא:

2. כִּי תִהְיֶין לְאִישׁ שְׁתֵּי נשים האחת אהובה והאחת שְׁנוּאָה וְיָלְדוּ לוֹ בְנִים הָאֲהוּבָה וְהַשְׁנוּאָה וְהָיָה הָבֵן הַבְּכוֹר לִשְׁנִיאָה:

. דברים כא טו אני יי מקדשו: ויקרא כא טו 4. וַיֹּאשֶׁר אַבְרָהָם אֶל נְעָרְיוּ ייבו לֶכֶם פּה עם הַחֲמוֹר וַאֲנִי וְהַנֵּעַר נֵלְכָה עֵד כֹּה וַאֲנִי וְהַנֵּעַר נֵלְכָה עֵד כֹּה ונשתחוה ונשובה אליכם:

מוסף רש"י הכל מודים. ואפילו שמעון התימני, בבא על הנדה. אע"ג דקאי נככת אין הולד

ממור (יבמות ממ.). ועל הסוטה. אשת איש שוינתה וקיימא לן דאסורה לבעלה דקייתה בפ"ק (שם יא:) מה אני מקיים אשר הוטמאה לרבות סוטה שנסתרה, ואע"ג דחייבי לאוין היא מודה בה רבי עקיבא יקאמר דהולד ממזר, דלאו חייבי לאוין דשאר הוא, הכא מודי דאין הולד ממזר, וכל שכן לאידך רבי עקיבא בר פלוגתא דשמעון התימני לה הוי ממור משום דסוטה להו מחייבי להוין דשהר היה (יבמות מט:). וכי יש שנואה לפני המקום. נוכך היה לו להזכיר שאם זה היה אוהב את זו ושונה את זו אין הבכורה משתנה בכך, פשיטא שאם זה שונאה אין המקום שונאה ישם כג.)**. שנואה בנישואיה.** נענילה, וקאמר רחמנא כי תהיין. לאית נהו הויה (שם). ולר"ע דאמר אין קידושין תופסין בחייבי לאוין. אין קידושין תופסין לאוין. אין קידושין תופסין לאשה האסורה על המקדשה בלאו, ורבנן פליגי עליה ואמרי בחייבי כריחות הוא דלא תפסי אבל בחייבי לאוין תפסי (סוטה גרושתו ר"ע אומר התמוזה גדושמו ד"ע מותנה אין לו גה קידושין (כתובות כנו). מן הכל היה ר"ע ערשה ממזר. כל הנולדים מחייבי לאוין (כתובות כנו). מו הכל שהן תרוובות כם). מן הכל שהן חייבי לאוין עושה ר"ע הולד ממזר דקסבר לאין קידושין תופסין בחייבי לאוין חוץ מאלמנה לכהן גדול (לעיל סד.). שהרי אמרה תורה לא יקח. וסמיך ליה ולא יחלל זרעו, מדין כהונה הוא מחללו ולא שם ממזרים עליהם (כתובות כט:). שעושה סלים ולא ממורים (יבמות מנו: מלים דמשמע חללין הוא עושה מנו:). דמשמע חללין הוא עושה זרעו, שמחוללין מן הכהונה ואינו עושה ממזריו. ירייי ולעו, שנמונפין כן הפסונה ואינו עושה ממזרין, וכיון דאין הולד ממזר ש"מ קדושין תופסין בחייבי לאוין דכהונה, מופסין בחייבי נפוין דכהוכה, לאי אין קדושין מופסין הוי הולד ממור כדמנן כפרקין (סו:) כל שאין לה קדושין עליו הולד ממור (דעיד חד.). בואו ונצווח על עקיבא